

افزایش متکدیان نتیجه نبود متولي واحد

متکدیان و بی‌خانمان‌های تهرانی مدت‌هاست بلاتکلیفند، آنها میان 12 سازمان و دستگاه اجرایی مسوول سرگردانند.

جام جم آنلاین: متکدیان و بی‌خانمان‌های تهرانی مدت‌هاست بلاتکلیفند، آنها میان 12 سازمان و دستگاه اجرایی مسوول سرگردانند.

شهرداری آنها را از خیابان‌های شهر جمع می‌کند و بعد از آن نوبت به نامه‌نگاری‌های شهرداری به دیگر سازمان‌های مسوول و از جمله بهزیستی است تا ببیند و متکدیان و بی‌خانمان‌ها را به مراکز خود منتقل کنند، اما واقعیت این است که کسی رغبتی برای نگهداری از آنها ندارد.

نتیجه این می‌شود که بسیاری از متکدیان کارتن‌خواب‌های جمع‌آوری شده که البته در میان آنها ایدزی و معتاد پرخطر هم به وفور دیده می‌شوند، بناچار در گرمخانه‌ها و مراکز موقت شهرداری نگهداری می‌شوند چراکه رها کردن آنها در شهر یعنی دور تسلسلی که همچنان ادامه خواهد داشت.

در حالی که 12 سازمان و دستگاه اجرایی در بخش آسیب‌های اجتماعی و بخصوص جمع‌آوری، تفکیک، نگهداری و ساماندهی افراد بی‌خانمان، کارتن‌خواب و متکدیان موظف به همکاری با شهرداری تهران هستند، اما افزایش تعداد متکدیان و کارتن‌خواب‌های شهرمان بیانگر این واقعیت تلخ است که این سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی مسوول آنچنان که باید به تعهدات خود در این زمینه عمل نمی‌کنند.

به گزارش #171جام‌جم»، مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران روز گذشته در نشست خبری با انتقاد از نابسامانی‌های موجود در رسیدگی به آسیب‌های اجتماعی شهر تهران گفت: با وجود این‌که در حال حاضر 12 سازمان و دستگاه اجرایی به نوعی در بحث آسیب‌های اجتماعی مسوولیت دارند، اما فراوانی تعداد سازمان‌های مسوول و عدم همکاری و هماهنگی مطلوب میان آنها موجب شده که در عمل رسیدگی آسیب‌های اجتماعی متولي خاصی نداشته باشد.

حسین زارع‌صفت به روال مصاحبه‌های همیشگی خود یکبار دیگر با تأکید بر این‌که شهرداری وظیفه‌ای برای نگهداری و ساماندهی متکدیان و کارتن‌خواب‌های شهر نداشته و صرفاً جمع‌آوری و تحویل آنها به سازمان‌های مسوول بر عهده شهرداری تهران است، این را هم می‌گوید که تعدادی از متکدیان و بی‌خانمان‌های جمع‌آوری شده بیش از دو سال است در مراکز اسکان موقت شهرداری نگه داشته می‌شوند، زیرا سازمان‌های متولي از جمله بهزیستی با وجود نامه‌نگاری‌های انجام شده به این بهانه که امکان و ظرفیت نگهداری را ندارند از پذیرش آنها شانه خالی می‌کند.

وی به مصوبه اخیر شورای شهر تهران که در آن يك بار دیگر وظایف 12 سازمان متولي و مسوول در بحث آسیب‌های اجتماعی بصراحت و با جزئیات کامل عنوان شده، اشاره کرده و توضیح می‌دهد: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت بهداشت، شهرداری تهران، سازمان بیمه خدمات درمانی، بیمه تأمین اجتماعی، کمیته امداد، هلال احمر، صدا و سیما، وزارت آموزش و پرورش، دادگستری، نیروی انتظامی و بهزیستی از جمله این دستگاه‌ها هستند که شورای شهر در مصوبه خود بصراحت از این 12 دستگاه خواسته است نهایت همکاری را در بحث آسیب‌های اجتماعی داشته باشند.

آمار بی‌آمار!

هرچند مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران در توضیحات خود به تفصیل از اقدامات انجام شده توسط شهرداری تهران در بخش آسیب‌های اجتماعی شهر تهران سخن گفت، اما با وجود اصرار خبرنگاران از ارائه هرگونه آماری درباره تعداد بی‌خانمان‌ها، کارتن‌خواب‌ها و معتادان جمع‌آوری شده از سطح شهر خودداری کرد و افزود: آمار داریم اما چون ممکن است ارائه این آمار موجب سوء استفاده برخی افراد سودجو شود، ترجیح می‌دهیم این آمارها را رسانه‌ای نکنیم.

روند افزایشی آسیب‌های اجتماعی

زارع‌صفت اما با تأکید بر این‌که روند آسیب‌های اجتماعی در شهر تهران رو به افزایش است، از دولت و سایر دستگاه‌ها و سازمان‌های

اجرائی متولی در بحث آسیب‌های اجتماعی خواست از هم اکنون و بر اساس برنامه‌ریزی بلندمدت جامع برای جلوگیری از رشد خزنده آسیب‌های اجتماعی راهکارهای اساسی بیندیشند.

وی این را هم گفت که براساس برآوردها 5 هزار نفر افراد آسیب‌دیده شامل کارتن‌خواب‌ها، معتادان پرخطر، بی‌خانمان‌ها و دختران فراری در شهر تهران نیازمند جدی دریافت خدمات اجتماعی و رفاهی از سازمان‌های متولی هستند.

معتادان ایدزی و کوتاهی وزارت بهداشت

زارع‌صفت به نقش وزارت بهداشت به عنوان یکی از متولیان اصلی در موضوع درمان معتادان تزریقی جمع‌آوری شده از سطح شهر اشاره کرد و گفت: وزارت بهداشت و درمان باید هزینه فرد بیمار را در این پروژه تامین کند، اما به دلیل کوتاهی در این کار درحال حاضر شهرداری مجبور است به نوعی جور کم‌کاری وزارت بهداشت را بکشد.

وی با تاکید بر این‌که شهرداری تهران هیچ وظیفه‌ای در قبال ساماندهی و نگهداری معتادان و کارتن‌خواب‌های پرخطر مبتلا به ایدز ندارد، توضیح داد: در حال حاضر شهرداری تهران به طور مستقل با تعدادی از آزمایشگاه‌های تهران قرارداد بسته که تیم پزشکی آنها هر از چند گاهی با حضور در مراکز نگهداری موقت شهرداری نسبت به معاینه کارتن‌خواب‌ها و متکدیان جمع‌آوری شده اقدام می‌کند تا در صورت شناسایی افراد مبتلا به هیپاتیت و ایدز بتوانیم آنها را به مراکز درمانی معرفی کنیم.

به گفته زارع‌صفت در واقع متولی اصلی رسیدگی به وضعیت معتادان و کارتن‌خواب‌های مبتلا به ایدز، وزارت بهداشت است و شهرداری تنها وظیفه غربالگری و جمع‌آوری را برعهده دارد، اما هنگامی که از وزارت بهداشت خواسته می‌شود برای انتقال افراد پرخطر شناسایی شده به مراکز درمانی و رسیدگی به وضعیت آنها اقدام کند، متاسفانه همکاری لازم از سوی مسوولان این وزارتخانه انجام نمی‌شود و چون شهرداری نمی‌تواند متکدیان و کارتن‌خواب‌های پرخطر را در شهر رها کند، چاره‌ای جز نگهداری آنها و متقبل شدن هزینه‌های سنگین از این بابت ندارد.

زارع‌صفت این را هم گفت که شهرداری تهران وظیفه‌ای در قبال جمع‌آوری زنان خیابانی ندارد و حیطة فعالیت شهرداری صرفا جمع‌آوری افراد بی‌خانمان و متکدی است که البته ممکن است در میان آنها زنان ویژه هم باشند.

انتقاد نسبت به نحوه جمع‌آوری متکدیان

هرچند مسوولان شهرداری تهران مدعی هستند در حالی معتادان و افراد کارتن‌خواب و بی‌خانمان را از سطح شهر جمع‌آوری می‌کنند که وظیفه قانونی در این زمینه ندارند، اما با این وجود طی ماه‌های اخیر انتقادات فراوانی از نحوه این جمع‌آوری‌ها شده است، به طوری که پروین احمدی‌نژاد، عضو شورای اسلامی شهر تهران نیز در یکی از جلسات چندی پیش شورا از این‌که تیم‌های شهرداری برای جمع‌آوری متکدیان و بی‌خانمان‌ها به باتوم و کتک زدن آنها متوسل می‌شوند، انتقاد کرد.

این موضوع بهانه‌ای شد تا تعدادی از خبرنگاران با اشاره به انتقاداتی که درباره نحوه جمع‌آوری افراد متکدی و بی‌خانمان از سطح شهر مطرح شده است، از رییس سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران در این زمینه توضیح بخواهند.

زارع‌صفت در این باره با بیان این‌که هیچ ماموری حق برخورد فیزیکی با متکدیان را ندارد، افزود: کارشناسان علوم اجتماعی مسوول هستند تا با گفت‌وگو با متکدیان آنها را جمع‌آوری کنند، اما واقعیت این است که اکثر افراد متکدی و بی‌خانمان حاضر نیستند سوار این خودروها شوند و حدود 95 درصد آنها آنقدر حرفه‌ای هستند که با مشاهده ماموران با آنها درگیر شده و با جوسازی و سروصدا از شهروندان کمک می‌خواهند!

وی این را هم گفت که بیشتر متکدیان تهران افراد حرفه‌ای و آموزش‌دیده هستند و زیر نظر باندهای بزرگی فعالیت می‌کنند و گاه پیش آمده وقتی تیم‌های شهرداری، متکدیان را از سر چهارراه‌ها جمع‌آوری می‌کنند، چند خیابان پایین‌تر تعدادی موتورسوار با چاقو و تیزی جلوی راه خودروهای شهرداری را سد کرده و حتی گاه به ماموران ما حمله می‌کنند.

چرخه ناقص ساماندهی

سرانجام نشست خبری مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران با تمام پرسش‌های چالش‌برانگیز که میان خبرنگاران و این مقام مسوول در شهرداری تهران رد و بدل شد، در حالی به پایان رسید که هنوز ابهامات و پرسش‌های بسیاری بی‌پاسخ مانده است.

این‌طور که پیداست 12 سازمان و دستگاه اجرایی متولی در بحث آسیب‌های اجتماعی معرفی شده‌اند، اما شاید وجود همین متولیان متعدد باشد که موجب شده پروژه ساماندهی آسیب‌های اجتماعی و بخصوص در بخش متکدیان و بی‌خانمان‌های شهر تهران تاکنون به سرانجام مطلوبی نرسیده باشد.

شاید حالا دیگر وقت آن رسیده که دولت، شهرداری و 11 سازمان مسوول دیگر در حوزه آسیب‌های اجتماعی در نشست مشترکی دور هم جمع شده و یک بار برای همیشه تکلیف متولی اصلی و واحد رسیدگی به موضوع آسیب‌های اجتماعی در تمام ابعاد آن از مرحله جمع‌آوری گرفته تا تفکیک، نگهداری و ساماندهی را روشن کنند.

از سویی دیگر نبود اهرم نظارتی بر عملکرد سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی مسوول در این بخش نقطه ضعف دیگری است که به چرخه ناقص رسیدگی و کنترل آسیب‌های اجتماعی دامن می‌زند، این‌که تاکنون هیچ مرجع بالادستی درباره عملکرد 12 سازمان مسوول و متولی در بحث آسیب‌های اجتماعی از آنها توضیح نخواست است و شاید همین موضوع دلیل روشنی باشد بر این‌که با وجود گام‌های محدود برداشته شده در این باره، موضوع آسیب‌های اجتماعی همچنان به صورت یک معضل لاینحل باقی بماند.

پوران محمدی - گروه جامعه